

KÚRIA

Bfv. III.1.551/2013/9.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év február hó 23. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt K. S. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a M. L. X. rendű, V. J. XIV. rendű és S. B. XVII. rendű terheltek védői által benyújtott felülvizsgálati indítványokat elbírálva a Miskolci Törvényszék 12.B.1114/2009/408. számú, illetőleg a Debreceni Ítéltábla Bf.III.468/2012/33. számú ítéletét M. L. X. rendű, V. J. XIV. rendű és S. . XVII. rendű terheltek tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Miskolci Törvényszék a 2012. március 2-án kihirdetett 12.B.1114/2009/408. számú ítéletével
- M. L. X. rendű terheltet társtettesként, folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. törvény - a továbbiakban korábbi Btk. - 250. § (1) és (3) bek. II. ford.] miatt 2 év 6 hónapi börtönbüntetésre, a közügyek gyakorlásától 3 évi eltiltásra és 80.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte, egyben vele szemben 4.000 forint vagyonekobzást rendelt el;
- V. J. XIV. rendű terheltet vesztegetés büntette [korábbi Btk. 250. § (1) és (3) bek. II. ford.] miatt 2 évi börtönbüntetésre, a közügyek gyakorlásától 3 évi eltiltásra és 80.000 forint pénzmellékbüntetésre; míg
- S. B. XVII. rendű terheltet 2 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette [korábbi Btk. 253. § (1) és (2) bek.] miatt 1 év 8 hónapi, végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte, rendelkezve az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről, valamint a

bűnügyi költségről.

Ugyanakkor - és ennyiben a határozatot jogorvoslat nem támadta - az eljáró bíróság

- M. L. X. rendű terhelte az ellene 2 rb. folytatólagosan, társtettesként, hivatalos személy által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés bűntette [korábbi Btk. 250. § (1) és (3) bek. II. ford.], valamint 6 rb. - egy esetben folytatólagosan - hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás bűntette [korábbi Btk. 275. § (1) bek. b) pont];

- V. J. XIV. rendű terhelte az ellene folytatólagosan, társtettesként, hivatalos személy által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés bűntette [korábbi Btk. 250. § (1) és (3) bek. II. ford.], valamint 8 rb. - egy esetben folytatólagosan - hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás bűntette [korábbi Btk. 275. § (1) bek. b) pont]; míg

- S. B. XVII. rendű terhelte az ellene 2 rb. -

egy esetben folytatólagosan - társtettesként, hivatalos személy által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés bűntette [korábbi Btk. 250. § (1) és (3) bek. II. ford.], valamint 2 rb. hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás bűntette [korábbi Btk. 275. § (1) bek. b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Debreceni Ítéltábla a 2013. március 21-én meghozott Bf.III.468/2012/33. számú ítéletével az elsőfokú határozatot annyiban változtatta meg, hogy a vesztegetés bűntettének minősített esete kapcsán - helyes jogszabályhely-hivatkozásként - a korábbi Btk. 250. § (3) bekezdésének I. fordulatát jelölte meg.

M. L. X. rendű terhelt börtönbüntetését 1 év 10 hónapra, V. J. XIV. rendű terhelt börtönbüntetését 1 év 8 hónapra enyhítette, mely büntetések végrehajtását - mellőzve a közügyektől eltiltást, M. L. X. rendű terhelt esetében a pénzmellékbüntetés kiszabását is - 4-4 évi próbaidőre felfüggesztette.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet az érintett terheltek tekintetében helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a nagyszámú részcsелеkmény miatt 21 terhelttel szemben meghozott ítéletében - a jelen felülvizsgálatban érintett három terhelt vonatkozásában - megállapított, és a másodfokú bíróság által is irányadónak tartott tényállás lényege a következő:

A Rendőrségi Biztonsági Szolgálat (REBISZ) Autópálya Rendőrség Közlekedésrendészeti Osztály E. Autópálya Alosztályán K. I. rendőr főtörzsőrmester V. rendű, C. A. rendőr zászlós VIII. rendű, M. L. rendőr törzsőrmester X. rendű és B. I. rendőr törzsőrmester XVIII. rendű terhelt helyszínelő- és balesetvizsgálóként; M. M. rendőr főtörzsőrmester VI. rendű, O. O. rendőr őrmester VII. rendű és S. B. rendőr főtörzsőrmester XVII. rendű terhelt járőr - utóbbi járőrvezető - ellenőrzőként teljesített szolgálatot. A REBISZ Autópálya Rendőrség Közlekedésrendészeti Osztály K. Autópálya Alosztályán pedig V. J. rendőr főtörzszakaszlós XIV. rendű terhelt teljesített szolgálatot mint helyszínelő- és balesetvizsgáló.

Az állománygyűlésen közöltek alapján valamennyien tudomással bírtak arról, hogy az alosztályukhoz tartozó illetékességi területen bekövetkezett közúti közlekedési balesetek, műszakilag meghibásodott járművek elszállításával kapcsolatban az autómentős vállalkozókat - így K. S. I. rendű és B. J. II. rendű terhelteket - az adott e-i vagy k-i alosztály ügyeletén keresztül értesíthetik a szolgálati rádióvevőn keresztül, vagy a 112-es ingyenes számon.

Ezzel szemben

- K. I. V. rendű, O. O. VII. rendű és M. M. VI. rendű terheltek 2006. július 20-án intézkedtek egy baleset kapcsán. Utóbbi a mobiltelefonján hívta ki a személygépkocsi elszállítása végett B. J-t, akitől ezért a három intézkedő rendőr összesen 9.000 forintban részesült. Ezen összeg közvetítésében

M. L. X. rendű terhelt tevékenyen részt vett;

- C. A. VIII. rendű terhelt 2006. szeptember 11-én hasonló módon intézkedett egy műszaki hibás személygépkocsi elszállításáról, ennek fejében B. J-től 5.000 forintban részesült, mely összeg közvetítésében, átadásában M. L. X. rendű és S. B. XVII. rendű terhelt tevékenyen részt vett;

- B. I. XVIII. rendű terhelt egy - 2006. szeptember 12-ét megelőzően lefolytatott - rendőri intézkedése során közvetlenül K. S. I. rendű terheltet hívta a baleset helyszínére; aki ezért 5.000 forintot juttatott el a részére S. B. XVII. rendű terhelt közreműködésével;

- B. I. XVIII. rendű terhelt 2006. szeptember 12-én egy balesetes személygépkocsi kapcsán intézkedett és hívta mobiltelefonján közvetlenül B. J-t, akitől ezért 7.000 forintban részesült; ezen összeg közvetítésében, átadásában M. L. X. rendű és S. B. XVII. rendű terhelt ugyancsak tevékenyen részt vett;

- M. L. X. rendű terhelt 2006. október 10-én közvetlenül a mobiltelefonján hívta B. J-t egy műszaki hibás személygépkocsi elszállítása végett, akinek e rendőri intézkedéshez kapcsolódóan tett készpénz átadására vonatkozó ajánlatát elfogadta; majd utóbb 4.000 forintot tőle át is vett;

- V. J. XIV. rendű terhelt 2006. november 20-án intézkedett egy baleset helyszínén és hívta mobiltelefonján közvetlenül B. J-t, elfogadva annak ajánlatát, hogy ezért készpénzt kíván majd juttatni neki.

Az elsőfokú bíróság jogi értékelése szerint a hivatalos személyként intézkedő M. L. X. rendű és V. J. XIV. rendű terheltek a hivatali kötelességüket megszegték, amikor nem az alosztály ügyeletét, hanem közvetlenül az autómentéssel foglalkozó vállalkozót - B. J-t - értesítették; akitől ezért jogtalan előny ígéretét, illetve utóbb M. L. X. rendű terhelt a készpénzt el is fogadta. Ugyanő a további két esetben pedig aktívan részt vett a terhelt-társainak juttatott előny közvetítésében, átadásában.

S. B. XVII. rendű terhelt elkövetői magatartása a két autómentéssel foglalkozó aktív vesztegető - K. S. I. rendű és B. J. II. rendű terhelt - tevékenységéhez kötődik, bűnsegédként az ő cselekményükhöz kapcsolódik.

Kitért az elsőfokú ítélet - a védői felvetésekre reagálva - a vád törvényességének kérdéskörére is akként foglalva állást, hogy a vád a minimális tartalmi követelményeknek megfelelt; rögzítette egyben, hogy a vádely sérelme nélkül a vádirati történeti tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján maga kiegészítette.

A másodfokú bíróság a terheltek bűnösségére vont következtetéssel és a cselekmények minősítésével egyetértett, egyedül a vesztegetés büntette kapcsán helyesbítette a jogszabályhely-hivatkozást a fordulat megjelölése tekintetében. Kitért arra is, hogy az eljárásban a vádely nem sérült.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen - annak hatályon kívül helyezése és az eljárás megszüntetése végett - előbb M. L. X. rendű és S. B. XVII. rendű terheltek érdekében a védőjük nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozással.

A védői álláspont szerint a vád nem felelt meg a Be. 2. § (2) bekezdésében előírt törvényes vád követelményének.

Nem tartalmazta ugyanis a meghatározott személy pontosan körülírt Büntető Törvénykönyvbe ütköző cselekményét, azaz a törvényi tényállási elemeknek megfelelő konkrét tényeket, pontos elkövetési magatartást, a cselekmény megvalósításának idejét, helyét, módját. Konkrétan tehát azt, hogy M. L. X. rendű és S. B. XVII. rendű terheltek mikor, kitől, milyen összegű jogtalan előnyt kértek, vagy fogadtak el, részükről milyen hivatali kötelezettség megszegése történt.

A vádirati tényálláshoz képest a bíróság teljesen más, attól nem csupán részletességében eltérő ítéleti tényállást állapított meg, ekként pótolva a vád hiányosságait. Hivatkozott az 1/2007. BK vélemény 1/2.b) pontjában kifejtettekre, a 14/2002. (III. 20.) AB számú határozatban foglaltakra,

valamint a BH 2009.140. eseti döntésben írtakra és vitatta, hogy a bíróságnak lehetősége lenne bizonyítás felvételével a vád hiányosságainak pótlására.

A Legfőbb Ügyészség a BF.43/2014/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt M. L. X. rendű terhelt tekintetében részben alaposnak tartotta.

Álláspontja szerint a vád megfelelt a törvényi előírásoknak. Ennek kapcsán pontosan megjelölte, hogy a vádirat, valamint a végindítvány hol és milyen szerkesztési formában tünteti fel az egyes terheltekhez köthető cselekvőséget. Mindez igaz M. L. X. rendű terhelt 2006. október 10-i, valamint S. B. XVII. rendű terheltnek K. S-hez és B. J-hez kapcsolódó elkövetői magatartására. A felülvizsgálati indítvány ezért ennyiben alaptalan.

Rámutatott azonban arra, hogy a 2006. július 20., szeptember 11. és szeptember 12-i rendőri intézkedésekkel összefüggésben sem a vádirat, sem a végindítvány tényállásában egyáltalán nem szerepel M. L. X. rendű terhelt személye. Nincs a terhére róva, hogy az ott írt cselekmények elkövetésében bármilyen módon részt vett volna; hogy az előnynek szánt pénz eljuttatásában segített, avagy a jogtalan előny kérőjével, illetőleg az elfogadójával egyetértett volna.

Mindebből pedig az következik, hogy az eljáró bíróságok túlterjeszkedtek a vádon, M. L. X. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét olyan cselekmények tekintetében is megállapították, amelyeket a vádhatóság nem rótt a terhére.

Tekintve, hogy e három részecselekményt - a 2006. október 10-i történésekkel együtt - társtettesként és folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntetteként minősítette a bíróság, az ítélet hatályon kívül helyezésének és az eljárás megszüntetésének nincs helye; a társtettessegre és folytatólagosságra történő utalás, valamint a fenti részecselekmények tényállásból történő mellőzésével az abszolút eljárási szabálysértés kiküszöbölhető.

A legfőbb ügyészi átiratban foglaltakra M. L. X. rendű és S. B. XVII. rendű terhelt védője észrevételt tett; abban a felülvizsgálati indítványában előadottakat ismételte meg és vitatta, hogy a vádiratban, valamint a végindítványban írtak együttesen kielégítenék a törvényes vád fogalmát.

Utóbb V. J. XIV. rendű terhelt védője ugyancsak felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a Be. 416. § (1) bekezdés b) és c) pontjára hivatkozással; tartalma szerint a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján is.

Védőtársával egyezően és az őáltala is már megjelölt bírói gyakorlatra, valamint alkotmánybírósági határozatban foglaltakra utalással állította, hogy a bíróság törvényes vád hiányában járt el. Álláspontja szerint nem csupán a vád nem tartalmazta kellően, de a bírósági eljárás során sem volt megállapítható, hogy V. J. XIV. rendű terhelt jogtalan előnyt kért, azt vagy annak ígéretét elfogadta volna; valamint az sem, hogy a kötelességét megszegte. Hivatkozott arra, hogy a nyomozás során végzett titkos adatszerzés nem felelt meg a törvényes előírásoknak, így a telefonlehallgatások anyagát bizonyítékként nem lehetett volna figyelembe venni. Végül állította, hogy a kiszabott büntetés kirívóan súlyos, ekként törvénysértőnek tekinthető; előzetes mentesítés hiányában ugyanis védence az eredeti bizalmi állását nem töltheti be. Mindezekre figyelemmel indítványozta törvényes határozat meghozatalát.

A Legfőbb Ügyészség a BF.275/2014/1. számú átiratában ez utóbbi felülvizsgálati indítványt a tényállás megállapítását és a büntetés mértékét vitató részében törvényben kizártnak; a törvényes vád meglétét, valamint a minősítő körülmény megállapíthatóságát megkérdőjelező részében pedig alaptalannak tartotta.

Korábbi indítványához hasonlóan V. J. XIV. rendű terhelt esetében is pontosan megjelölte, hogy az ítéleti tényállásban megállapítottak a vádiratnak és a végindítványnak mely részén alapulnak. Kifejtette, hogy felülvizsgálatban a tényállás nem támadható; az irányadó tényállás alapján a

kérdéses cselekmény minősítése és a kiszabott büntetés törvényes. Tekintve, hogy V. J. XIV. rendű terhelt kapcsán az ügyben abszolút eljárási szabálysértés nem történt, az ő vonatkozásában a támadott határozat hatályban fenntartását indítványozta.

Az ügyeket a Kúria egyesítette; és a felülvizsgálatot a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsülésen eljárva a Be. 423. § (1), (2), (4) és (5) bekezdésében meghatározott terjedelemben lefolytatta.

Ennek eredményeként megállapította, hogy a felülvizsgálati indítvány a Legfőbb Ügyészség által jelzett körben részben alapos.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében megjelölt anyagi és eljárásjogi okból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

A Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontja alapján - figyelemmel a Be. 373. § (1) bekezdés I. pontjának c) alpontjára - felülvizsgálatot megalapozó abszolút eljárási szabálysértés, ha a bíróság törvényes vád hiányában járt el.

Ennek egyik esete az, ha a bíróság ítéletének alapjául szolgáló vád nem felel meg a Be. 2. § (2) bekezdésében foglaltaknak.

A hivatkozott jogszabályhely szerint a vád akkor törvényes, ha

- a vádemelésre jogosult*
- a bírósághoz intézett indítványában*
- meghatározott személy*
- pontosan körülírt,*
- büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt*
- a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.*

Amennyiben a fenti minimális tartalmi követelmények nem teljesülnek, úgy bírósági eljárás nem indulhat, nem folytatható; az eljárás kötelező megszüntetésének van helye a Be. 267. § (1) bekezdés j) pontja alapján.

Ezzel szemben, ha a vád a fenti tartalmi követelményeknek megfelel ugyan - azaz törvényes -, ugyanakkor a Be. 217. § (3) bekezdésében foglaltakat maradéktalanul nem tartalmazza - azaz kellékhányos -, úgy a büntetőeljárás lefolytatásának alapjául szolgál. Ilyen esetben mód van - a Be. 268. § (1) bekezdése szerint ez kötelezettség is egyben - a hiányosságok utóbb történő pótlására; a törvény által nem tilalmazottan például akként, hogy a bíróság hivatalból maga intézkedik a bizonyítási eszközök rendelkezésre állásáról. Csak a hiányosságok pótlásának eredménytelensége vezethet azután az eljárás Be. 267. § (1) bekezdés k) pontja szerinti megszüntetéséhez.

Figyelemmel arra, hogy a jelen rendkívüli jogorvoslati eljárásban csupán a törvényes vád hiánya szolgálhat felülvizsgálati okként - a kellékhány azonban nem -, a Kúria a Be. 2. § (2) bekezdésében írt minimális tartalmi követelmények meglétét vizsgálta (1. BK vélemény A/1. pontja).

A jelen ügyben senki által nem vitatottan a vádemelésre jogosult ügyész nyújtotta be 2009. június 30-án a vádiratát a pontosan nevesített és személyi adataikkal is meghatározott terheltek elleni bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezve. Ennyiben tehát a törvényi feltételek teljesültek.

Azt azonban már M. L. X. rendű, V. J. XIV. rendű és S. B. XVII. rendű terheltek védői egyaránt megkérdőjelezték, hogy védenekik esetében a büntető törvénybe ütköző cselekmények pontosan körülírásra kerültek-e.

Erre tekintettel a Kúria egybevetette a vádirat, majd a perbeszédet is tartalmazó végindítvány adatait az irányadó ítéleti tényállásban foglaltakkal. Ennek során - az alapügyben eljáró első- és másodfokú bírósággal, valamint a legfőbb ügyészi indítványokkal egyezően - azt állapította meg, hogy a vádirat tartalmazza mindazokat az adatokat és tényeket, amelyek a megvádolt terheltek cselekményének megítéléséhez szükségesek.

A vádirat II/A. pontja a 10. oldal 2. és 3. bekezdésében általánosságban rögzíti, hogy az autómentéseket végző vállalkozók - K. S. I. rendű, B. J. II. rendű és F. Cs. III. rendű terheltek - rendszeresen jogtalan előnyt ígértek, illetve adtak át az egyes, az adott balesetknél intézkedő hivatásos állományú rendőröknek; ez utóbbiak közül az állományhelyük és rendfokozatuk megjelölésével nevesítve K. I. V. rendű, M. M. VI. rendű, O. O. VII. rendű, C. A. VIII. rendű, M. L. X. rendű, V. J. XIV. rendű, S. B. XVII. rendű és B. I. XVIII. rendű terhelteket. A vállalkozók tették ezt annak érdekében, hogy a rendőrök az illetékességi területükön észlelt vagy intézkedés alá vont és különböző okokból - baleseti sérülés, műszaki hiba stb. - működésképtelen gépjárművek elszállításáról a REBISZ által ezzel összefüggésben megkötött szerződést megkerülve őket értesítsék. Amennyiben az autómentéssel foglalkozó vállalkozók a fenti értesítés alapján gépjárművet szállítottak el, úgy a szállítási díj kb. 10 %-ának megfelelő összeget adtak át a helyszínen intézkedő rendőröknek, akik visszaélve a hivatali helyzetükkel, az értesítésre vonatkozó kötelezettségük teljesítése fejében jogtalan előnyt, illetve annak ígéretét fogadták el.

Mindezt megismétli a végindítvány is a II. pontjában a 6. oldal 3. bekezdésében.

Ezt követően a vádirat a II/A. pontban a 11-37. oldalon három táblázatba foglalja azokat az eseteket, amikor a fentebb jelzett általános módszerrel konkrét esetekben rendőri intézkedésre, majd gépjármű elszállításra került sor. A táblázat - amennyiben az ismert - feltünteteti az elszállított gépjármű vezetőjének nevét, a gépjármű adatait, az esemény időpontját; az intézkedő rendőr személyének megjelölését és azt, hogy ki volt a megrendelője a gépjármű elszállításának.

A végindítvány a II/A., B. és D. pontokban a 7-11., 11-16. és 26. oldalakon írja le a fenti adatokat annyi különbséggel, hogy a megrendelő személye helyett az esetenként rendelkezésre álló szállítási díj-összeget tünteti fel.

Rátérve a jelen felülvizsgálati eljárásban érintett terheltek konkrét cselekményeire:

A 2006. október 10-i eseményt a vádirat a II/A. pontban a 37. oldal 3. sorában tartalmazza, a műszaki hibás ismeretlen gépjárművezetőjű autó kapcsán intézkedő rendőrként M. L. X. rendű terhelteket jelölve meg.

Mindezt a végindítvány a 26. oldal II/D. pontban jelzett táblázatának 1. sorában megismétli azzal, hogy F. Cs. III. rendű terhelte ígért és nyújtott jogtalan anyagi előnyt - összesen általában a szállítási összeg 10 %-át - a helyszínen rendőrként intézkedő M. L. X. rendű terhelteknek, aki a nyújtott jogtalan anyagi előnyt, illetve annak ígéretét elfogadta. A végindítvány 6. oldal 3. bekezdése - elsősorban annak utolsó hat sora - pedig külön is nevesíti F. Cs. III. rendű és M. L. X. rendű terhelte személyét. Eszerint előbbi azért ígért, illetve adott utóbbinak jogtalan előnyt, hogy az az illetékességi területén észlelt vagy intézkedés alá vont és különböző okokból, így műszaki hiba miatt működésképtelen gépjármű elszállításáról őt értesítse annak ellenére, hogy a megkötött vállalkozói szerződés tartalma szerint az eljáró rendőr kizárólag B. J.-től rendelhetne volna meg intézkedése során az autómentést.

A vádirat a II/B. pontjában, a 38. oldal első bekezdés második francia bekezdésében, valamint a végindítvány a II/F. pont alatt, a 27. oldal második bekezdés negyedik francia bekezdésében az október 10-i eset kapcsán rögzíti még, hogy M. L. X. rendű terhelt ténylegesen 4.000 forint előnyt kapott.

Ekként a 2006. október 10-i eset kapcsán megállapítható, hogy a vádirat és a végindítvány tartalmazza

- a megvádolt meghatározott személy - M. L. X. rendű terhelt nevét,*
- nevezettnek a hivatalos személy mivoltját,*
- működés- és feladatkörét, az intézkedése során követendő előírást,*
- annak megszegését az időpont megjelölésével konkrétan meghatározott intézkedés során; s annak fejében*
- jogtalan előny ígéretének elfogadását, majd annak tényleges átvételét.*

Mindez azt eredményezi, hogy M. L. X. rendű terhelt 2006. október 10-i cselekvősege tekintetében a vádiratban és végindítványban foglaltak elégséges mértékben körülírják a korábbi Btk. 250. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott törvényi tényállási elemeket, azaz, hogy a hivatalos személy működésével kapcsolatban jogtalan előnyt, annak ígéretét elfogadta, s e jogtalan előnyért a hivatali kötelességét megszegte.

A vád tehát e cselekmény tekintetében törvényes, megfelel a Be. 2. § (2) bekezdésében írt minimális tartalmi követelményeknek.

Kétségtelen, hogy a cselekmény leírása nem teljes körű - nem tartalmazza például az előny tényleges átvételének pontos helyét és idejét -, mindez azonban legfeljebb a vád kellékhányaként volna értékelhető, amely a jelen felülvizsgálati eljárásban jelentőséggel nem bír.

V. J. XIV. rendű terheltnek a 2006. november 20-i intézkedésével összefüggésben az alábbi tények alapján ugyanerre a végkövetkeztetésre lehet jutni.

A fenti - általánosan, valamennyi terheltet érintően tett megállapításokon túl - V. J. XIV. rendű terheltnek 2006. november 20-án végrehajtott konkrét intézkedéseivel kapcsolatos adatot a vádirat II/A. pontja a 20. oldal táblázatának 70. számú sorában, valamint a 34. oldal táblázatának 95. számú sorában tartalmaz; mindkét esetben megjelölve a gépjárművezető személyét, a jármű adatait, az intézkedés helyszínét és pontos időpontját. A vádirat II/B. pontjában pedig a 38. oldal első bekezdés első francia bekezdése a november 20-i eset kapcsán rögzíti még, hogy V. J. XIV. rendű terhelt 2006. december 6-án 3.000 forintot ténylegesen át is vett azért, mert a 2006. november 20-i rendőri intézkedés során K. S. terhelt is értesítésre került autószállítás céljából.

Mindezt a végindítvány a II/A. pont 9. oldalán a táblázat 42. sorában, a II/B. pont 16. oldalán a táblázat 68. sorszáman, valamint a II/F. pont alatt, a 27. oldal második bekezdésében a harmadik francia bekezdésben egyezően tartalmazza.

Ekként a M. L. X. rendű terhelt cselekménye kapcsán tett fenti érvelés V. J. XIV. rendű terhelt esetében is helytálló azzal, hogy a vád az ő tekintetében még kellékhányosnak sem mondható.

S. B. XVII. rendű terhelt konkrét elkövetői magatartása tekintetében a fenti általános megállapításokon túlmenően a vádirat a II/B. pontjában a 37. oldal utolsó bekezdés első francia bekezdésében, valamint a II/D. pontban a 38. oldal utolsó bekezdésében és a 39. oldal első két sorában tartalmaz konkrét tényeket.

Előbbi helyen így azt, hogy a K. S. I. rendű terhelt - mint alvállalkozó - részéről B. I. XVIII. rendű terhelt - mint az autópályán szolgálatot teljesítő rendőr - számára egy konkrét autószállítás

megrendelése okán juttatott 5.000 forint jogtalan előny továbbításában részt vett oly módon, hogy a kérdéses összeget 2006. szeptember 13-án átvette.

A 38. oldal utolsó bekezdése szerint S. B. XVII. rendű terhelt ezen a napon - 2006. szeptember 13-án - B. J. II. rendű terhelttel találkozva tőle összesen 17.000 forintot vett át azért, hogy abból C. A. VIII. rendű terheltnak 5.000 forintot, míg B. I. XVIII. rendű terheltnak 12.000 forintot juttasson el. Tudomással bírt arról, hogy ezek a pénzösszegek olyan jogtalan előnyök, amelyek a B. J. II. rendű terhelt által - C. A. VIII. rendű és B. I. XVIII. rendű terheltek értesítése, közreműködése kapcsán - elszállított gépjárművek szállítási összegei után adott százalékos részesedések.

Mindezt a végindítvány a II/F. pont 27. oldal 2. bekezdés első francia bekezdésében, valamint a II/H. pont a 27. oldal utolsó bekezdésében és a 28. oldal első két sorában megismétli.

Megjegyzendő, hogy a vád a II/A. pontjában megjelöl olyan konkrét eseteket, amikor a szállítás megrendelője C. A. VIII. rendű, illetve B. I. XVIII. rendű terhelt, míg a számukra az értesítésük fejében jogtalan előnyt juttató vállalkozó K. S. I. rendű, illetve B. J. II. rendű terhelt volt. Így például - csak a 2006. szeptember 13-át közvetlenül megelőző időszakot tekintve - a 18. oldal táblázatának 57., 58. sorszáman jelzett történések.

A korábbi Btk. 253. (1) és (2) bekezdése szerint vesztegetés büntettét valósítja meg, aki a hivatalos személynek azért ad jogtalan előnyt a működésével kapcsolatban, hogy a hivatali kötelességét megszegje.

A vádirat és a végindítvány a fentiek szerint tartalmazza, hogy egyrészt K. S. I. rendű, másrészt B. J. II. rendű terhelt

- C. A. VIII. rendű, illetve B. I. XVIII. rendű terheltnak,*
- akik hivatalos személyek voltak,*
- előnyt adtak azért, hogy nevezettek*
- a működés- és feladatörükbe tartozó intézkedés során a követendő előírást*
- megszegjék;*
- a kérdéses előnyként szolgáló összegeket pedig S. B. XVII. rendű terhelt útján juttatták el az érintetteknek.*

Ekként a vádiratban és végindítványban foglaltak tartalmazzák az aktív vesztegetők cselekményének adatait, tényeit, mely terheltek cselekvőségéhez S. B. XVII. rendű terhelt a korábbi Btk. 21. § (2) bekezdésében írt bűnsegédi részességgel kapcsolódott.

A vád tehát az ő tekintetében is törvényes, megfelel a Be. 2. § (2) bekezdésében írt tartalmi követelményeknek.

Ennyiben tehát a felülvizsgálati indítványok nem voltak alaposak, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti - a Be. 373. § (1) bekezdés I. pont c) alpontjában meghatározott - eljárási szabálysértés nem valósult meg.

Helytállóan rögzíti ugyanakkor a Legfőbb Ügyészség átirata, hogy M. L. X. rendű terhelt esetében az eljáró bíróságok túlterjeszkedtek a vádon, amikor olyan részecselekmények elkövetésében is megállapították a büntetőjogi felelősségét, amelyeket a vád nem rótt a terhére.

A 2006. július 20-i esetre vonatkozó adatsort a vádirat a II/A. pontban a 16. oldal táblázatának 45. sorszáman, míg a végindítvány a II/A. pontban a 8. oldalon található táblázat 20. sorában tünteti fel.

A 2006. szeptember 11-i történésekről a vádirat II/A. pont 18. oldalán a táblázat 57., a végindítvány II/A. pontja 9. oldalán a táblázat 30. adatsora; míg a 2006. szeptember 12-i intézkedés kapcsán a

vádirat a 18. oldal 58. sorszámu, a végindítvány II/A. pontjának a 9. oldalon lévő 31. adatsora rögzít táblázatba foglaltan megállapításokat.

Mindhárom esetben közös, hogy annak kapcsán a vádban és végindítványban M. L. X. rendű terhelt neve egyáltalán nem szerepel; személyéhez köthető bármely elkövetői magatartást a vádirat, valamint a végindítvány szöveges része sem tüntet fel.

Tartalmazza a vád és a végindítvány a hivatkozott helyeken, hogy ezen szállításokat B. J. végezte; annak megrendelője az első esetben K. I. V. rendű, M. M. VI. rendű és O. O. VII. rendű terhelt, a második alkalommal C. A. VIII. rendű, a harmadik esetben B. I. XVIII. rendű terhelt volt.

Ez utóbbi két alkalom kapcsán az összesen 17.000 forint jogtalan előny eljuttatására 2006. szeptember 13-án S. B. XVII. rendű terhelten keresztül került sor (a vádirat II/D. pontjában a 38. oldal utolsó bekezdésében és a 39. oldal első két sorában foglaltak szerint; valamint a végindítvány II/H. pontjában a 27. oldal utolsó bekezdésében és a 28. oldal első két sorában írtak alapján).

Figyelemmel arra, hogy a fenti esetekben M. L. X. rendű terheltek a vádirat és a végindítvány büntető törvénybe ütköző cselekményt nem rótt fel; az ügyben eljáró bíróságok túlterjeszkedtek a vádon, amikor azt állapították meg, hogy e részcselekmények esetében aktívan részt vett a terhelte társainak juttatott előny közvetítésében, átadásában.

Tekintve, hogy M. L. X. rendű terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítása a 2006. október 10-i történések kapcsán törvényes vád alapján történt, az azzal folytatólágosság egységében értékelt 2006. július 20-i, 2006. szeptember 11-i és 12-i részcselekmények tekintetében a Be. 428. § (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezésnek és az eljárás e vonatkozásában való megszüntetésének nincs helye. Ugyanakkor az ítéleti tényállás vonatkozó részeiből: így elsőfokú ítélet 38. oldal negyedik-ötödik bekezdéséből, a 40. oldal első, negyedik és ötödik bekezdéséből, a 48. oldalon írtakból és a 49. oldal első négy bekezdéséből, az 50. oldal harmadik bekezdéséből, végül a 204. oldal második bekezdéséből - mely utóbbi jogi indoklás-rész ugyancsak ténymegállapításokat tartalmaz - a M. L. X. rendű terhelte vonatkozóan megállapítottakat a Kúria kirekesztette.

Kétségtelen, hogy a bűnösségi kör ekként való szűkülésének következményeként M. L. X. rendű terhelt cselekménye már nem értékelhető folytatólágosan és társtettesként elkövetettnek; a minősítés tehát ennyiben nem törvényes. Mégis arra tekintettel, hogy a jogerős ítéletben vele szemben kiszabott büntetés törvényességét ez nem érinti, a támadott határozat Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerinti megváltoztatásának nem volt helye.

V. J. XIV. rendű terhelt védőjének indítványában hivatkozott további okok alapján a felülvizsgálat törvényben kizárt.

A Be. 423. §-ának (1) bekezdése szerint felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható.

Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve mértékének vitatására. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség és jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

V. J. XIV. rendű terhelt védője a felülvizsgálati indítványában ezzel szemben valójában az irányadó

tényállás, illetve a bíróság mérlegelésének helyességét támadta, a bizonyítékok mikénti értékelését vitatta, átértékelését célozta és ezen keresztül - nem pedig anyagi jogi érvek alapján - kérdőjelezte meg védence bűnösségének bizonyítottságát, kifogásolta ezáltal a bűnösségének megállapítását; a büntetés kiszabását, annak súlyosságát.

Ugyancsak az eljáró bíróságok bizonyítékértékelő tevékenységének támadása az indítványnak a titkos információgyűjtés eredménye felhasználását sérelmező része.

A titkos információgyűjtés törvényessége, ezáltal a lehallgatás eredményének bizonyítékként való értékelhetősége nem anyagi, hanem eljárásjogi - ugyanakkor azonban a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjába nem vonható - kérdés. Valamely - esetlegesen akár törvénysértő módon beszerzett - bizonyíték figyelembe vétele, illetőleg annak kirekeszthetősége nem a bűnösségre vont jogi következtetést vagy a bűncselekmény minősítésének törvényességét érinti, nem anyagi jogszabálysértés, hanem a tényállás megalapozottságának támadása. Felülvizsgálat alapjául ekként nem szolgálhat (BH 2012.186.III.).

Ekként a Kúria a támadott határozatot a Be. 426. §-ára figyelemmel mindhárom érintett: M. L. X. rendű, V. J. XIV. rendű és S. B. XVII. rendű terheltek tekintetében hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtásának tilalmával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel a Kúria az ugyanazon jogosult által ismételt, vagy a más jogosult által azonos tartalommal előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát mellőzheti.

Budapest, 2015. február 23.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Székely Ákos s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

*írnok
BÉ*